

יב. נוהגין לתן קדם פורים מחצית מן המטבע הקבוע באותו מקום ובאותו זמן, זכר למחצית השקל שהיו נותניו באדר לצרף קרבנות הצבור בזמן שבית המקדש היה קיים. (סעיף ה)

יג. נוהגין לתן שלש מחציות, משום שבפרשת 'כי תשא' כתובה המלה "תרומה" שלש פעמים. (סעיף ה)

יד. את מחצית השקל נותניו בערב לפני קריאת המגלה, ומחלקין אותן לעניים. (סעיף ה)

טו. קטן פטור מלתת מחצית השקל. ואם אביו נתן בשבילו פעם אחת, חייב להמשיך ולתן עבורו בכל שנה. (סעיף ה)

טז. יש אומרים שהחוב הוא בגדול בן שלש עשרה שנה ומעלה, ויש אומרים שפטור מלתת מחצית השקל עד שיהא בן עשרים. (סעיף ה)

מנהג חב"ד: נותנים מחצית השקל בתענית אסתר, לפני תפלת המנחה.

נותנים מחצית השקל גם עבור כל בני הבית, ומה טוב ומה נעים שיחנכו גם קטנים לתת זאת מכספם שלהם.⁵

הטעם לחג הפורים

יז. נאמר במגלת אסתר: "ושאר היהודים אשר במדינות המלך נקהלו ועמד על נפשם, ונוח מאויביהם והרוג בשונאייהם.. ביום שלשה עשר לחדש אדר ונוח בארבעה עשר בו ועשה אותו יום משתה ושמחה.. על פן היהודים הפרזים היושבים בערי הפרזות עושים את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב" (ט, טז-טז). לכן נקבע ביום י"ד אדר חג הפורים. (סעיף ג)

הערה: אודות 'פורים דמקפין' ביום טו אדר - ראו להלן "שושן פורים" (פרק יז, סעיף כז).

סדר ליל פורים

יח. לכבוד קריאת המגלה יש ללבש בגדי חג מהערב, וכשבא מבית הכנסת ימצא בביתו גרות דלוקים ושלחן ערוך ומטה מצעת. (סעיף ד)

ה. בימי מרדכי ואסתר נקלהו (=נאספו) היהודים בשלשה עשר לחדש אדר לעמד על נפשם (=להתגונן) ולהנצקם מאויביהם, והיו צריכין לבקש רחמים מאת השם יתברך שמו שיעזרם. ומצינו שפאשר היו ישראל במלחמה, התענו שיעזרם השם, וגם משה רבנו עליו השלום ביום שנלחם עם עמלק התענה. ואם כן, כנראה גם אז בימי מרדכי ואסתר **התענו ביום י"ג אדר**². (סעיף ב)

ו. לכן קבלו עליהם כל ישראל את יום י"ג באדר **לתענית צבור** ונקרא **תענית אסתר**, כדי לזכר שהבורא, יתברך שמו, רואה ושומע **תפלות** כל איש בעת צרתו, פאשר יתענה וישוב אל השם בכל לבבו כמו שעשה לאבותינו בימים ההם. (סעיף ב)

ז. אין תענית זו חובה כל כף, כמו **ארבע התעניות** שכתובות במקרא, לכן יש להקל בה בעת הצורך, כגון מעברות ומיניקות או אפלו חולה קצת בכאב עינים, שאם מצטערים הרבה - לא יתענו. וכן יולדת כל שלשים יום אחר הילדה, וכן חתן בתוך שבועת ימי המשטה שלו, אינו צריך להתענות. **ויפרעו** (=ישלימו) את התענית אחר כף. (סעיף ב)

בארבע שבתות החלות בתקופת חדש אדר (כמפורט בגוף הסימן), אנו מוציאים ספר תורה שני וקוראים בו למפטר בפרשה הקשורה לאותו זמן:

בשבת הראשונה קוראים פרשת 'שקלים' - כיון שבחדש אדר היו בית דין קוראים לעם לתרם את מחצית השקל¹.

בשבת הסמוכה לפורים קוראים פרשת 'זכור' המצוה על מחית זכר עמלק - לסמוך את מחית עמלק למחית המן, שהיה מזרעו.

שתי שבתות לפני סוף החדש קוראים פרשת 'פרה' - כיון שאנו קרבים לניסן בו היו ישראל צריכים להטהר באפר הפרה האדמה טרם עליתם לרגל לבית המקדש³.

בשבת הסמוכה לניסן קוראים פרשת 'החדש' העוסקת במצות קדוש החדש עליה נצטוינו בראש חדש ניסן.